

prima instanță: V. Zaporojan
instanța de apel: S. Procopciuc, E. Grumeza, A. Rotaru

nr. 2ra-1227/17

ÎNCHEIERE

05 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Luiza Gafton

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Axenia Lungu și reprezentantul Comunității Religioase protoierei și stareț al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev r-nul Drochia, sat. Hăsnășenii Mari, Gheorghii Lungu, reprezentați de avocatul Valentina Moroz

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Axeniei Lungu și reprezentantului Comunității Religioase protoierei și stareț al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev r-nul Drochia, sat. Hăsnășenii Mari, Gheorghii Lungu împotriva Primăriei satului Hăsnășenii Mari r-nul Drochia și Consiliului local Hăsnășenii Mari r-nul Drochia cu privire la acordarea lotului de teren, determinarea hotarelor, înlăturarea obstacolelor în construirea bisericii

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Axenia Lungu și reprezentantul Comunității Religioase protoierei și stareț al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev r-nul Drochia, sat. Hăsnășenii Mari, Gheorghii Lungu, casată parțial hotărârea primei instanțe și emisă în această parte o nouă hotărâre de respingere a acțiunii

constată:

La 19 noiembrie 2013, Axenia Lungu și reprezentantul Comunității Religioase protoierei și stareț al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev r-nul Drochia, sat. Hăsnășenii Mari, Gheorghii Lungu au înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Hăsnășenii Mari r-nul Drochia și Consiliului local Hăsnășenii Mari r-nul Drochia cu privire la acordarea lotului de teren, determinarea hotarelor, înlăturarea obstacolelor în construirea bisericii.

În motivarea acțiunii au invocat că, conform hotărârii Primăriei satului Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia nr. 4 din 04 martie 1993, pe numele Axeniei Lungu a fost eliberat în proprietate lotul de teren cu suprafața de 0,22 ha amplasat în satul Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia.

Indică că fiul ei Gheorghii Lungu, ca stareț și protoiereu al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev, avea permisiunea de a construi o biserică.

Astfel, ea a donat lotul respectiv pentru construcția bisericii.

Afirmă că potrivit contractului de donație din 20 mai 2013, legalizat de notar, ea Axenia Lungu, a donat fiului său Gheorghii Lungu lotul de teren cu suprafața de 0,1697 ha, deoarece Primăria satului Hăsnășenii Mari a eliberat pe numele ei doar titlul pentru suprafața nominalizată a lotului, urmând ca cealaltă suprafață a lotului de teren să-i fie transmisă ulterior.

Susține că lotul de teren cu suprafața de 0,1697 ha a fost înregistrat la Oficiul cadastral teritorial Drochia pe numele lui Gheorghii Lungu. Iar, suprafața de 0,0603 ha care urma a fi repartizată ei până la moment nu i-a fost repartizată.

Mai mult, proiectul pentru construcția bisericii a fost elaborat cu indicarea mărimii lotului de teren pe suprafața de 0,22 ha.

Consideră că neeliberarea deplină a lotului de teren face imposibilă începerea construcției bisericii.

Menționează că prin dispoziția Primăriei satului Hăsnășenii Mari nr. 02/1-7-15 din 19 august 2013 a fost anulat acordul Primăriei privind lucrările de construcție a bisericii, motivând prin faptul că Consiliul local nu a emis o hotărârea prin care se autentifică construcția bisericii.

Astfel, prin acțiunile ilegale a părților le-au fost încălcate drepturile.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 11, 12, 13, 30, 46 Cod Funciar, art. 315, 316, 374 Cod civil, Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție.

Solicită admiterea acțiunii, obligarea Primăriei satului Hăsnășenii Mari r-nul Drochia de a atribui Axeniei Lungu terenul cu suprafața de 0,0603 ha alături de terenul ce-i aparține cu drept de proprietate lui Gheorghii Lungu, obligarea Primăriei satului Hăsnășenii Mari r-nul Drochia de a înlătura obstaculele la construirea bisericii și restabilirea ștampilei Primăriei pe certificatul de urbanism nr. 01 din 05 iunie 2013, determinarea hotarelor lotului de teren cu suprafața de 0,22 ha pentru construcția bisericii Icoanei Maicii Domnului din Poceaev și anularea deciziei Consiliului local nr. 4/2 din 12 august 2013 a ședinței extraordinare a Consiliului local Hăsnășenii Mari cu privire la precăutarea cererilor prin care s-a respins cererea lui Gheorghii Lungu cu privire la construcția bisericii.

La 13 mai 2014, în cadrul ședinței de judecată Axenia Lungu a depus o cerere de chemare în judecată prin care și-a concretizat pretențiile, suplimentar solicitând obligarea Primăriei satului Hăsnășenii Mari r-nul Drochia să-i întoarcă terenul cu suprafața de 0,0603 ha, expropriat de la ea pentru necesitățile obștești.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 25 mai 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2015, a fost admis apelul declarat de Axenia Lungu și reprezentantul Comunității Religioase protoierei și stareț al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev r-nul Drochia, sat. Hăsnășenii Mari, Gheorghii Lungu, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă în parte acțiunea.

A fost anulatã decizia Consiliului local nr. 4/2 din 12 august 2013 a ședinței extraordinare a Consiliului local Hãsnãșenii Mari cu privire la precãutarea cererilor prin care s-a respins cererea lui Gheorghii Lungu privind construcția bisericii ca fiind ilegalã.

A fost respinsã cerința înaintatã de Axenia Lungu și Gheorghii Lungu cãtre Primãria satului Hãsnãșenii Mari r-nul Drochia și Consiliul local Hãsnãșenii Mari r-nul Drochia privind determinarea hotarelor lotului de pãmãnt cu suprafața de 0,22 ha pentru construcția bisericii Icoanei Maicii Domnului din Poceaev, obligarea Primãriei și a Consiliului local Hãsnãșenii Mari r-nul Drochia de a înlãtura obstaculele în construcția bisericii și restabilirea ștampilei Primãriei pe certificatul de urbanism nr. 02 din 06 iunie 2013.

A fost respinsã cerința înaintatã de Axenia Lungu privind obligarea Primãriei satului Hãsnãșenii Mari r-nu Drochia de restituire a terenului cu suprafața de 0,0603 ha, expropriat pentru necesitãțile obștești.

A fost încetatã procedura civilã la cererea Axeniei Lungu și reprezentantul Comunitãții Religioase protoierei și stareș a Bisericii Icoanei Maicii Domnului Poceaev, Gheorghii Lungu privind obligarea Primãriei satului Hãsnãșenii Mari r-nul Drochia de a atribui terenul cu suprafața de 0,0603 ha, alãturi de terenul ce-i aparține cu drept de proprietate lui Gheorghii Lungu.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 iunie 2016, a fost admis recursul declarat de Primãria satului Hãsnãșenii Mari r-nul Drochia, casatã parțial decizia instanței de apel, adoptatã în pricina civilã la cererea de chemare în judecatã înaintatã de Axenia Lungu și reprezentantul Comunitãții Religioase protoierei și stareș al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev r-nul Drochia, sat. Hãsnãșenii Mari, Gheorghii Lungu împotriva Primãriei și a Consiliului satului Hãsnãșenii Mari, r-nul Drochia cu privire la acordarea lotului de pãmãnt, determinarea hotarelor, înlãturarea obstaculelor în construirea bisericii în partea admiterii cererii de chemare în judecatã și anulatã decizia nr. 4/2 din 12 august 2013 a Consiliului sãtesc Hãsnãșenii Mari, r-nul Drochia a fost remisã pricina în aceastã parte spre rejudecare în Curtea de Apel Bãlți, în alt complet de judecatã.

Prin decizia Curții de Apel Bãlți din 06 decembrie 2016, a fost admis apelul declarat de Axenia Lungu și reprezentantul Comunitãții Religioase protoierei și stareș al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev r-nul Drochia, sat. Hãsnãșenii Mari, Gheorghii Lungu, casatã parțial hotãrãrea primei instanțe și adoptatã în cauza civilã la cererea de chemare în judecatã înaintatã de Axenia Lungu și reprezentantul Comunitãții Religioase protoierei și stareș al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev r-nul Drochia, sat. Hãsnãșenii Mari, Gheorghii Lungu împotriva Primãriei și a Consiliului satului Hãsnãșenii Mari, r-nul Drochia cu privire la acordarea lotului de pãmãnt, determinarea hotarelor, înlãturarea obstaculelor în construirea bisericii, anularea decizia nr. 4/2 din 12 august 2013 a Consiliului sãtesc Hãsnãșenii Mari, r-nul Drochia și pronunțatã în aceastã laturã o noua hotãrãre prin care a fost respinsã acțiunea civilã formulatã de Axenia Lungu și reprezentantul Comunitãții Religioase protoierei și stareș al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev r-nul Drochia, sat.

Hăsnășenii Mari, Gheorghii Lungu împotriva Primăriei și a Consiliului satului Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia cu privire la anularea deciziei nr. 4/2 din 12 august 2013 a Consiliului sătesc Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia.

La 07 martie 2017, prin intermediul oficiului poștal, Axenia Lungu și reprezentantul Comunității Religioase protoierei și stareț al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev r-nul Drochia, sat. Hăsnășenii Mari, Gheorghii Lungu, reprezentați de avocatul Valentina Moruz au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea în partea anulării deciziei nr. 4/2 din 12 august 2013 a Consiliului sătesc Hăsnășenii Mari, r-nul Drochia.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu decizia recurată considerând - o ilegală și neîntemeiată.

Obiectează că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a aplicat în mod eronat analogia legii, apreciind în mod arbitrar probele prezentate la dosar prin ce a admis erori ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Remarcă că instanța de apel a omis a se expune asupra faptului că prin decizia nr. 4/2 din 12 august 2013 Consiliul local Hăsnășenii Mari nu a refuzat în atribuirea unui teren pentru construcția bisericii, ci a refuzat în general construirea bisericii în satul Hăsnășenii Mari, pe terenul proprietate privată a recurenților.

În opinia recurenților acest fapt și constituie încălcarea competenței, deoarece Consiliile locale reieșind din prevederile art. 14 din Legea cu privire la administrația publică locală, nu le-a fost delegată această competență de a decide construirea ori refuzul în construirea unor edificii.

Mai mult, recurenții s-au adresat cu cerere către Consiliul local cu privire la atribuirea terenului suplimentar pentru construcția bisericii, însă Consiliul local depășind limitele competenței și ignorând cerințele lor cu privire la atribuirea terenului suplimentar, în contradicție cu legislația, a emis o decizie asupra unei cerințe neformulate de nimeni.

Susțin că ei s-au adresat către Consiliul local cu cerere privind atribuirea unui teren suplimentar pentru construirea bisericii și nu cu cerere de a se permite construirea bisericii în satul Hăsnășenii Meri, cerințe absolut diferite.

Consideră că prin decizia nr. 4/2 din 12 august 2013 a fost încălcată nu doar competența jurisdicțională la emiterea deciziei, ci au fost încălcate flagrant și drepturile fundamentale ale omului stabilite de art. 8 CEDO și art. 46 din Constituția RM.

Astfel, au fost privați de dreptul lor de dispoziție și folosință asupra terenului aflat în proprietate privată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurată a fost expediată în adresa părților la 25 ianuarie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire

(f. d. 107 vol. II) și care a fost recepționată de către recurenți la 27 ianuarie 2017 (f. d. 108-109,112 vol. II).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Axenia Lungu și reprezentantul Comunității Religioase protoierei și stareț al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev r-nul Drochia, sat. Hăsnășenii Mari, Gheorghii Lungu, reprezentați de avocatul Valentina Moroz nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Axenia Lungu și reprezentantul Comunității Religioase protoierei și

stareț al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev r-nul Drochia, sat. Hăsnășenii Mari, Gheorghii Lungu, reprezentați de avocatul Valentina Moroz, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Axenia Lungu și reprezentantul Comunității Religioase protoierei și stareț al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev r-nul Drochia, sat. Hăsnășenii Mari, Gheorghii Lungu, reprezentați de avocatul Valentina Moroz, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Axenia Lungu și reprezentantul Comunității Religioase protoierei și stareț al Bisericii cu hramul Icoanei Maicii Domnului din Poceaev r-nul Drochia, sat. Hăsnășenii Mari, Gheorghii Lungu, reprezentați de avocatul Valentina Moroz se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Ion Druță

Luiza Gafton